



ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

# ELEMZÉS

Szemponatok

a Költségvetési Tanács részére véleménye kialakításához a  
Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló  
törvényjavaslat zárószavazásához

2021.



ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

# ELEMZÉS

Szemponatok

a Költségvetési Tanács részére véleménye kialakításához a  
Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló  
törvényjavaslat zárószavazásához

2021.

Engedélyező:

  
Domokos László  
elnök



Az Elemzés  
az interneten  
a [www.asz.hu](http://www.asz.hu)  
oldalon  
olvasható.

## Szerkesztő:

BERTALAN RUDOLF projektvezető

## Az elemzés elkészítését felügyelte:

DR. PULAY GYULA felügyeleti vezető

## Készítették:

BERTALAN RUDOLF projektvezető

IMRE ZSUZSANNA számvevő

KÁNTOR ILONA számvevő

MÁTÉ SZABOLCS számvevő

NAGY MARIANNA számvevő

ÓDOR ZOLTÁN TAMÁS számvevő

SALAMIN VIKTOR számvevő

SZIHALMINÉ KOVÁCS ZSUZSANNA számvevő

## Kiadja az Állami Számvevőszék

EL-3185-260/2021.

## TARTALOMJEGYZÉK

|   |   |    |
|---|---|----|
| ▶ | VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ .....  | 5  |
| ▶ | BEVEZETÉS .....   | 6  |
| ▶ | AZ ELEMZÉS CÉLJA, VÁRHATÓ EREDMÉNYEI ÉS MÓDSZERE .....  | 7  |
|   | — AZ ELEMZÉS CÉLJA .....  | 7  |
|   | — AZ ELEMZÉS VÁRHATÓ EREDMÉNYEI .....   | 7  |
|   | — AZ ELEMZÉS MÓDSZERE .....   | 7  |
| ▶ | RÉSZLETES ELEMZÉS .....   | 8  |
|   | 1. A költségvetési törvényjavaslat és a megalapozó törvények szabályszerűsége .....                   | 8  |
|   | 2. Az ÁSZ véleményében szereplő költségvetési kockázatok kezelése .....                               | 9  |
|   | 3. A költségvetési kockázatok változása a módosító javaslatok alapján .....                           | 10 |
|   | 4. A hiány tervezett alakulása, a tartalékok szerepe a gazdálkodás biztonságának megteremtésében..... | 12 |
|   | — 4.1. A hiány alakulása .....  | 12 |
|   | — 4.2. A központi tartalékok alakulása .....  | 13 |
|   | 5. Az államadósság és az államadósság-mutató tervezett alakulása .....                                | 13 |
| ▶ | 1. SZÁMÚ MELLÉKLET: SZÁMSZERŰSÍTETT KOCKÁZATOK ÉS TARTALÉKOK.....                                     | 15 |
| ▶ | 2. SZÁMÚ MELLÉKLET: RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK .....  | 16 |



## VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazás előtti változatában – a 2021. május 4-én beterjesztett költségvetési törvényjavaslatához képest – a központi alrendszer 2022. évi költségvetésének kiadási főösszege 28 505,2 Mrd Ft-ról 28 546,4 Mrd Ft-ra, a bevételi főösszege 25 352,6 Mrd Ft-ról 25 393,8 Mrd Ft-ra (41,2 Mrd Ft-tal), azonos összeggel emelkedik. Ezen belül a működési kiadások és bevételek 63,4 Mrd Ft-tal csökkennek, a felhalmozási kiadások és bevételek 104,6 Mrd Ft-tal növekednek. A 2022. évre tervezett hazai és uniós módszertan szerinti hiány nem módosul.

A Költségvetési Bizottság által megfogalmazott Összegző módosító javaslatok nem befolyásolják a 2022. évi Kvtv. javaslat<sup>1</sup> alapján az államadósság-mutató alakulását, illetve az államadósság-szabály teljesülését. Az ÁSZ<sup>2</sup> 2022. évi Kvtv. javaslatról készített véleményében<sup>3</sup> szereplő megállapítások az államadósság-mutató és az államadósság-szabály vonatkozásában továbbra is érvényesek. A módosító javaslatok hatásainak figyelembevételével a 2022. évi Kvtv. javaslat összhangban van az államadósságra vonatkozó jogszabályi előírásokkal. A makrogazdasági pálya alakulásában nem látszanak olyan változások, amelyek a költségvetés tervezése tekintetében a korábbiakban fennálló kockázatokat módosítanák.

A gazdaság újraindítása szempontjából fontos, hogy a gazdaság, illetve a költségvetés reziliens legyen, azaz a makrogazdasági feltételek alakulásához rugalmasan alkalmazkodjon és a 2022. évi költségvetés végrehajtását folyamatos monitoring, azaz irányított menedzsment kísérje.

Az államadósság-mutató értékének csökkenő tendenciája és a 2022. év során tervezett 0,6 százalékponttal való csökkenése összhangban van az Alaptörvény<sup>4</sup> 36. cikk (5) bekezdésében meghatározott követelménnyel. Az államadósság-mutató tervezett mértéke (79,3%) teljesíti a Gst.<sup>5</sup> 4. § (2a) bekezdésében szereplő előírást is, mert e mérték esetén az államadósság-mutató csökkenése – a 2021. év végére várható értékhez (79,9%) viszonyítva – a 2022. évben meghaladja a 0,1 százalékpontot.

Az Országgyűlés elé beterjesztett 2022. évi Kvtv. javaslat zárószavazás előtti változatában a központi tartalék előirányzatok – Rendkívüli kormányzati intézkedések, Gazdasági-újraindítási programok, Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka – összege nem változik. Nem változik továbbá a Beruházás előkészítési és a Beruházási Alapok összege sem. A XV. Pénzügyminisztérium fejezet Központi tartalékok alcímen belül a Cél-tartalékok kiadási előirányzata 12,3 Mrd Ft-tal növekszik.

A 2022. évi Kvtv. javaslat zárószavazás előtti változata és a kapcsolódó módosító javaslatok új kiadási előirányzatot, illetve új támogatási jogcímekeket nem tartalmaznak.

A módosító javaslatok alapján, a 104,6 Mrd Ft többlet kiadás fedezete biztosítása tekintetében meghatározó a Költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezeten belül az Általános forgalmi adó bevétel 43,1 Mrd Ft-os növekedése és az Egyéb vegyes kiadások 55,2 Mrd Ft összegű csökkenése. A módosítások eredményeként a növekvő Általános forgalmi adó bevételnél, illetve a csökkenő Egyéb vegyes kiadásoknál kockázat nem merül fel.

Az elemzés szerint az ÁSZ által a 2022. évi Kvtv. javaslatról készített véleményben megállapított kockázatok – a társasági adóbevételhez kapcsolódóan 98,0 Mrd Ft összegben – továbbra is fennállnak, mivel a módosítások a Társasági adó előirányzatot nem érintik.

A módosító javaslatok újabb kockázatot nem keletkeztettek.

A T/16210. számú Megalapozó törvényjavaslat<sup>6</sup> megteremti az összhangot a költségvetést érintő törvények és a 2022. évi költségvetési törvényjavaslat között. A Megalapozó törvényjavaslatához nem nyújtottak be olyan módosítást, amely a 2022. évi költségvetési törvényjavaslat számszaki tartalmát érinti.

A T/16208. számú Adócsomag törvényjavaslat<sup>7</sup> tartalmazza az adótörvények 2021. évi évközi és 2022. évi módosításait. Az Adócsomag törvényjavaslatban szereplő módosítások paraméterei a 2022. évi költségvetés tervezése során ismertek voltak, a törvényjavaslatához nem nyújtottak be olyan módosítást, amely a 2022. évi Kvtv. javaslat számszaki tartalmát érinti. Az adótörvények módosításáról szóló T/16208. számú Adócsomag törvényjavaslat megteremti az összhangot az adótörvények és a 2022. évi Kvtv. javaslat között.

## BEVEZETÉS

Az ÁSZ elnökének a KT<sup>8</sup> tagjaként ellátott feladataihoz kapcsolódóan – az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (13) bekezdése értelmében – az ÁSZ elemzéseket és tanulmányokat készít, és ezek rendelkezésre bocsátásával segíti a KT-t feladatainak ellátásában.

Az ÁSZ az elemzésben a Gst. 25. §-a alapján az államadósság-szabály érvényesülésének értékelését végezte el. A KT a 2022. évi Kvtv. javaslat országgyűlési vitájának lezárása után a Gst. 25. § (1) bekezdése alapján állást foglal arról, hogy a költségvetési törvényjavaslat zárószavazásra előkészített változata teljesíti-e a GDP<sup>9</sup> arányos államadósság csökkenésének Alaptörvényben rögzített követelményét, amelynek megítélését támogatja az elemzés.

Az ÁSZ elemzése az Országgyűlés elé 2021. május 4-én beterjesztett költségvetési törvényjavaslathoz képest jelentkező módosításokra, átcsoportosításokra, a megváltoztatott előirányzatok miatt jelentkező kockázatok értékelésére helyezi a hangsúlyt. Az elemzés kitér továbbá arra, hogy a költségvetési törvényjavaslatban az ÁSZ által a „Vélemény a 2022. évi költségvetésről – Vélemény Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről” című véleményében kockázatosnak ítélt, legalább 5,0 Mrd Ft-ot elérő előirányzatok módosultak-e, valamint ezeket az ÁSZ a módosításokat követően kockázatosnak minősítette-e.

Az ÁSZ az elemzésben értékelte, hogy merültek-e fel a bekövetkezett módosítások miatt további kockázatok a 2021. május 4-én benyújtott költségvetési törvényjavaslathoz képest a költségvetési törvényjavaslat zárószavazás előtti változatában.

## AZ ELEMZÉS CÉLJA, VÁRHATÓ EREDMÉNYEI ÉS MÓDSZERE

### AZ ELEMZÉS CÉLJA

Az elemzés célja a KT támogatása abban, hogy a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló – az Országgyűlés Elnöke által 2021. június 8-án a KT részére megküldött – törvényjavaslatnak az Alaptörvény 36. cikk (4) és (5) bekezdése szerinti megfelelőségéről megalapozott állásfoglalást hozzon.

### AZ ELEMZÉS VÁRHATÓ EREDMÉNYEI

Az ÁSZ a 2022. évi központi költségvetés véleményezéséhez kapcsolódó második elemzésében az Országgyűlés által 2021. június 8-án elfogadott módosításokat értékeli abból a szempontból, hogy azok az adósságszabály teljesülése tekintetében jelentenek-e kockázatot.

### AZ ELEMZÉS MÓDSZERE

Az elemzést az ÁSZ, a „*Vélemény Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatáról*” című Program kérdései, az elemzéssel érintett időszakban hatályos jogszabályok, az irányadó ÁSZ módszertan figyelembevételével hajtotta végre (Módszertani útmutató a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat véleményezését megalapozó ellenőrzéshez, valamint Kiegészítés a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat véleményezését megalapozó ellenőrzéshez készített módszertani útmutatóhoz).

Az elemzéshez szükséges adatok forrását jelentették egyrészt az előirányzatokkal kapcsolatos kockázatok értékeléséhez a Vélemény a 2022. évi központi költségvetéséről – Vélemény a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról című ellenőrzés keretében adatszolgáltatásra felkért szervezetek által rendelkezésre bocsátott dokumentumok, adatok. Ennek keretében kiemelten az egységes törvényjavaslat, a módosított előirányzatok alátámasztó dokumentumai, szöveges indoklások.

Másrészt az elemzés készítéséhez adatforrást jelentettek a Parlament hivatalos honlapján szereplő törvényjavaslatok és ezek mellékletei, valamint az Országgyűlés bizottságai által közzétett dokumentumok az előirányzatok módosításával kapcsolatban.

Felhasználásra kerültek továbbá az elemzési témákkal kapcsolatos jogszabályok, különös tekintettel a Vélemény a 2022. évi központi költségvetéséről – Vélemény a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról című Program mellékletében szereplő jogszabályok.

Az Összegző módosító javaslatokkal érintett előirányzatok esetén a kockázatok becslési eljárással kerültek értékelésre, tekintettel arra, hogy az adott bevételi előirányzat teljesíthető-e, illetve a kiadási előirányzat közfeladat ellátására elegendő-e.



## RÉSZLETES ELEMZÉS

### 1. A költségvetési törvényjavaslat és a megalapozó törvények szabályszerűsége

A Kormány a 2022. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslatot 2021. május 4-én nyújtotta be az Országgyűlésnek. Az annak szerkezetéhez igazodó részletező táblázatokat és ezek szöveges indoklásait a 2022. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat benyújtását követő 10 napon belül, 2021. május 14-ig benyújtotta az Országgyűlésnek, megfelelően az Áht.<sup>10</sup> 22. § (5) bekezdésében foglaltaknak.

A 2022. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslatban megállapított fejezetek szerinti bontású költségvetési bevételek és költségvetési kiadások, valamint azok költségvetési egyenlegének a költségvetési évet követő három évre tervezett összegének kormányhatározatban való megállapítására vonatkozó jogszabályi előírást – Áht. 29. § (1) bekezdés – a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet<sup>11</sup> szerinti veszélyhelyzet ideje alatt nem kellett alkalmazni, figyelemmel a Kormány – Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében a veszélyhelyzet, mint különleges jogrend idejére biztosított – eredeti jogalkotói hatáskörében<sup>12</sup> hozott 643/2020. (XII. 22.) Korm. rendelete<sup>13</sup> 1. §-ában foglaltakra. Így az Áht. 22. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltakat – miszerint a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat indoklásában a 29. § (1) bekezdése szerinti tervszámokkal, mint változatlan szakpolitikát jelentő fiskális pályával összhangban, indokolással együtt bemutatja a tárgyévet követő négy év tervezett költségvetési bevételi előirányzatainak és költségvetési kiadási előirányzatainak keretszámait főbb csoportokban, valamint a 29. § (1) bekezdése szerinti tervszámoktól, mint változatlan szakpolitikától történő eltérés esetén az eltérés indokait – sem kell alkalmazni.

A Kormány a 2022. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslatban foglaltak megalapozásához szükséges törvénymódosításokat tartalmazó, a Magyarország 2022. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló T/16210. számú Megalapozó törvényjavaslatot 2021. május 11-én benyújtotta az Országgyűlésnek úgy, hogy az a 2022. évi Kvtv. javaslattal legalább egyidejűleg hatályba lépjen, megfelelően az Áht. 22. § (5) bekezdésében foglaltaknak.

A T/16210. számú Megalapozó törvényjavaslat a módosításokkal érintett törvények vonatkozásában új fogalmak és szervezetek létrehozására (gazdaság védelem helyett gazdaság-újraindítása elnevezés, illetve Maradványvagyon-hasznosító Zártkörűen Működő Részvénytársaság), a belső kontrollrendszerre, a helyi önkormányzatokra, az állami vagyoni, a fenntartóváltásra, a támogatási jogviszonyra, az államháztartás információs rendszerében teljesítendő adatszolgáltatásra, az utazási költségtérítésre, valamint a központosított illetményszámfejtés során az utalás költségének viselésére vonatkozó egyes rendelkezések módosítását tartalmazza. A Megalapozó törvényjavaslat megteremti az összhangot a fent említett témaköröket szabályozó törvények és a 2022. évi költségvetési törvényjavaslat között. A T/16210. számú Megalapozó törvényjavaslat zárószavazás előtti változata nem tartalmaz olyan törvénymódosítást, amely a 2022. évi költségvetési törvényjavaslat számszaki tartalmát érinti.

Az Országgyűlésnek 2021. május 11-én, a pénzügyminiszter által benyújtott T/16208. számú Adócsomag törvényjavaslat tartalmazza az adótörvények 2021. évi évközi és 2022. évi módosításait. A társasági adó vonatkozásában a javaslat bevezetné a hibrid struktúra fogalmát 2022-től, aminek értelmében társaságiadó-alanynak minősülne az a magyarországi bejegyzésű vagy székhelyű hibrid gazdálkodó szervezet is, amely olyan külföldi adózók többségi tulajdonában van, amelyek állama adóalanynak tekinti a szervezetet. Az adóalany hibrid gazdálkodó szervezet olyan mértékig adózna, amilyen mértékig ezt a jövedelmet Magyarország vagy más ország nem adóztatja meg. Továbbá a javaslat elfogadása esetén bevezetésre kerülnek a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokra vonatkozó rendelkezések, így például ezen alapítványok a céljaik, közfeladataik, közérdekű tevékenységük révén szerzett bevételek vonatkozásában mentesülnek a társasági adó megfizetése alól. Az általános forgalmi adó vonatkozásában nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség előírását tartalmazza a törvényjavaslat az elektronikus kereskedelemre vonatkozó új adózási szabályok kapcsán. A személyi jövedelemadó vonatkozásában a javaslat az átalányadózási szabályait egyszerűsíti az egyéni vállalkozók számára, meghatározza továbbá a kriptoeszközzel<sup>14</sup> végrehajtott ügyletből

származó jövedelem adókötelezettségére vonatkozó szabályokat. A jövedéki adót érintően az európai uniós tagállamok jövedéki szabályainak összehangolása érdekében tartalmaz előírásokat a javaslat. A törvényjavaslat szerinti illetéktörvény-módosítás a CSOK-kal<sup>15</sup> való lakásszerzés illetékmentességét, és a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaság fogalmát érinti, a módosítás célja az esetleges nem rendeltetésszerű magatartások megakadályozása. A T/16208. számú Adócsomag törvényjavaslatban szereplő módosítások paraméterei a 2022. évi költségvetés tervezése során ismertek voltak, a törvényjavaslat zárószavazás előtti változata nem tartalmaz olyan módosítást, amely a 2022. évi Kvtv. javaslat számszaki tartalmát érinti. Az adótörvények módosításáról szóló T/16208. számú Adócsomag törvényjavaslat megteremti az összhangot az adótörvények és a 2022. évi Kvtv. javaslat között.

## 2. Az ÁSZ véleményében szereplő költségvetési kockázatok kezelése

Az ÁSZ 2021. május 14-én nyújtotta be az Országgyűlés részére a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról a T/16118/1. számú véleményét.

Az ÁSZ véleményében kockázatként a **társasági adóbevétel** alulteljesítését azonosította, amely az egyes előirányzatok számszaki alátámasztottságának és megalapozottságának hiányosságaival, valamint a 2021. évi tendenciával áll összefüggésben. A kockázatosnak minősített előirányzat a 2022. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folyamata során nem változott, ezért a **98,0 Mrd Ft becsült költségvetési kockázat továbbra is fennáll.**

A véleményadás keretében az ÁSZ az 1. számú táblázatban bemutatottak szerint állapított meg számszerűsíthető költségvetési kockázatot.

1. számú táblázat

### AZ ÁSZ VÉLEMÉNYÉBEN SZEREPLŐ KOCKÁZATOS ELŐIRÁNYZATOK A KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNYJAVASLATBAN

| Megnevezés                    | 2022. évi előirányzat (Mrd Ft) | Teljesítési kockázat (Mrd Ft) |
|-------------------------------|--------------------------------|-------------------------------|
| <b>Bevételi előirányzatok</b> |                                |                               |
| Társasági adó                 | 588,7                          | 98,0                          |
| <b>Kockázatok összesen</b>    |                                | <b>98,0</b>                   |

*Forrás: a 2022. évi költségvetési törvényjavaslatról összeállított ÁSZ vélemény alapján ÁSZ szerkesztés*

Az ÁSZ véleményében azt is jelezte, hogy a költségvetés hiányának megfelelő szinten tartása szempontjából kockázatot hordoz, hogy a 2022. évi kiadási előirányzatok főösszegéhez viszonyítva 45,5%-os az aránya azon előirányzatoknak, amelyek teljesülése módosítás nélkül eltérhet az előirányzattól. A zárószavazás előtti módosítások felülről nyitott előirányzatok összegét két előirányzat (XV/26/2/3. Céltartalékok és XX/20/2/4. Hit- és erkölcsstanoktatás, hittanoktatás és tankönyvtámogatás) esetében 12,3, illetve 6,0 Mrd Ft-tal növelik, a XLII. Közvetlen bevételek és kiadások fejezet XLII/32/1/11. Egyéb vegyes kiadások tekintetében összesen 55,2 Mrd Ft-tal csökkentik. A módosítások összességében 36,9 Mrd Ft összegű előirányzat csökkenést okoznak a felmerülő kiadások fedezetére. Az Összegző módosító javaslatok alapján a kiadási főösszeg 28 546,4 Mrd Ft-ra emelkedik, a felülről nyitott előirányzatok összege 12 938,8 Mrd Ft-ra csökken. A felülről nyitott előirányzatok 2022. évi kiadási előirányzatok főösszegéhez viszonyított aránya 45,5%-ról kismértékben, 45,3%-ra csökken, a **költségvetési deficit alakulása tekintetében a kapcsolódó – nem számszerűsíthető – kockázat továbbra is fennáll.**

### 3. A költségvetési kockázatok változása a módosító javaslatok alapján

Az Országgyűlés elé terjesztett 2022. évi költségvetési törvényjavaslatot érintően három részletes vitát lezáró bizottsági javaslat érkezett. A 2022. évi költségvetési törvényjavaslat megtárgyalását követően a Kulturális Bizottság, a Költségvetési Bizottság, a Magyarországi nemzetiségek Bizottsága egy-egy részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatot, valamint a Költségvetési Bizottság Összegző módosító javaslatot terjesztett elő.

A bizottsági részletes viták 2021. május 27-i lezárását követően a Költségvetési Bizottság – a Törvényalkotási Bizottság szerepkörében eljárva – a költségvetési törvényjavaslathoz az Országgyűlés részére Összegző módosító javaslatot és Összegző jelentést nyújtott be. A Költségvetési Bizottság Összegző jelentésében a Magyarországi nemzetiségek Bizottsága módosító javaslatát nem támogatta. A Kulturális Bizottság, valamint a Költségvetési Bizottság által a XXXIII. fejezet kiadásainak 7,3 Mrd Ft-tal történő emelésére, a XLII. fejezet kiadásainak azonos mértékű csökkentésére vonatkozó előirányzat átcsoportosítási javaslatát a Költségvetési Bizottság Összegző jelentésében támogatta.

A Költségvetési Bizottság további módosításra irányuló szándékot fogalmazott meg és fogadott el. A Költségvetési Bizottság Összegző módosító javaslata a 2022. évi központi költségvetés kiadási és bevételi főösszegét 41,2 Mrd Ft-tal módosítja, pénzforgalmi egyenlegét nem érinti. A központi alrendszer 2022. évi költségvetésének kiadási főösszege 28 505,2 Mrd Ft-ról 28 546,4 Mrd Ft-ra, a bevételi főösszege 25 352,6 Mrd Ft-ról 25 393,8 Mrd Ft-ra módosul. A központi alrendszer pénzforgalmi hiánya a 2021. május 4-én beterjesztett költségvetési törvényjavaslattal egyezően továbbra is 3152,7 Mrd Ft.

A módosító javaslatok alapján, a 104,6 Mrd Ft többlet kiadás fedezete biztosítása tekintetében meghatározó, a Költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetben belül az Általános forgalmi adó bevétel 43,1 Mrd Ft-os növekedése és az Egyéb vegyes kiadások 55,2 Mrd Ft összegű csökkenése. A módosítások eredményeként a növekvő Általános forgalmi adó bevételnél, illetve a csökkenő Egyéb vegyes kiadásoknál kockázat nem merül fel.

**A XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet XLII/2/1. alcímen tervezett Általános forgalmi adó** működési bevételi előirányzata 61,5 Mrd Ft-tal csökken, a felhalmozási bevételi előirányzat 104,6 Mrd Ft-tal növekszik, együttes hatásuk az előirányzat bevételi egyenlegét 43,1 Mrd Ft-tal emeli, mely 0,9%-os növekedés az ÁSZ véleményében rögzített értékelést nem módosítja, nem kockázatos.

**A XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet XLII/32/1/11. jogcímen tervezett Egyéb vegyes kiadások** 2022. évi Kvtv. javaslatban 63,3 Mrd Ft-ban tervezett felülről nyitott működési kiadási előirányzata 55,2 Mrd Ft-tal, 8,1 Mrd Ft-ra csökken. Az ÁSZ vélemény az Egyéb vegyes kiadások előirányzatot részben megalapozottnak értékelte, mivel a tervezett előirányzat összegéből számításal, indoklással 54,9 Mrd Ft nem volt alátámasztott. Az előirányzat azon összege, mely a korábbiakban számításokkal, indoklással nem volt alátámasztva, csökkentésre, az előirányzat átcsoportosítások révén felhasználási célhoz rendelésre kerül. Az előirányzat alátámasztottnak minősül.

Az ÁSZ 2021. május 14-én benyújtott költségvetési törvényjavaslatról szóló véleményében a jelen fejezetben szereplő, tervezett további meghatározó költségvetési előirányzatokat a XLII/32/1/11. Egyéb vegyes kiadások előirányzat kivételével megalapozottnak minősítette.

**A módosítással és átcsoportosítással érintett** további meghatározó, illetve az 5,0 Mrd Ft-ot meghaladóan változó **kiadási és bevételi előirányzatok** alakulása:

Az **I. Országgyűlés** fejezetet érintően az Összegző módosító javaslat alapján az I/11/1. **Közszolgálati hozzájárulás** jogcímcsoport 100,7 Mrd Ft összegű kiadási előirányzata 10,0 Mrd Ft-tal, 110,7 Mrd Ft-ra módosul. A közszolgálati hozzájárulás fedezetet nyújt egyebek mellett a közszolgálati médiatársaság működéséhez, a közmédia zenei együttesek fenntartásához, illetve a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvényben rögzített közszolgálati célok megvalósításához, a közszolgálati tevékenység magas színvonalú ellátásához.

**A XI. Miniszterelnökség** fejezet XI/12. **Fővárosi, megyei kormányhivatalok és járási kormányhivatalok** cím 2022. évre tervezett 6,6 Mrd Ft összegű kiadási előirányzata 10,0 Mrd Ft-tal 16,6 Mrd Ft-ra

módosul. A módosítás a kormányhivatalok infrastrukturális háttérének megújítása, új beruházások finanszírozhatósága érdekében történik.

A **XV. Pénzügyminisztérium** fejezet felhalmozási költségvetése a XV/5. **Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság** előirányzaton 5,6 Mrd Ft-tal növekszik. A módosítás az Észak-Közép-budai Centrum, Új Szent János Kórház és Szakrendelő Kútvölgyi Tömb teljes homlokzati korszerűsítésének megvalósításához szükséges többletforrást biztosítja.

A **XV. Pénzügyminisztérium** fejezet működési költségvetése a XV/26/2/3. **Céltartalékok** előirányzaton 12,3 Mrd Ft-tal növekszik. A növekedés célja a modellváltó felsőoktatási intézmények bérfejlesztéséhez szükséges kiegészítő forrás biztosítása 8,1 Mrd Ft összegben. Emellett a deviza-illetményalap, a lakhatási és vegyes költségtérítés alap növeléséhez kapcsolódóan szintén megemelésre kerül a Céltartalék összege 4,2 Mrd Ft-tal, mely biztosítja a Külképviselleteken és Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviselaten dolgozók bérrendezését, mely évközben a tényleges létszám alapján kerül felmérésre és átcsoportosításra az intézmények részére.

A **XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium fejezet**, XVII/14. **Egyetemek, főiskolák** meghatározó előirányzatának működési és felhalmozási bevételei összesen 2,1 Mrd Ft-tal, működési kiadásai 0,1 Mrd Ft-tal csökkenek. A XVII/14/1/1. **Személyi juttatások** 2,7 Mrd Ft-tal, a XVII/14/1/9. **Egyéb működési kiadások** 2,4 Mrd Ft-tal csökkennek. A XVII/20/67/1. **Nem állami felsőoktatási intézmények támogatása** működési kiadási előirányzata 5,0 Mrd Ft-tal növekszik. A módosítások célja a modellváltó felsőoktatási intézmény struktúraváltásához köthető, az Országgyűlés által elfogadott és már kihirdetett jogszabályokon alapuló fejezeten belüli átcsoportosítás végrehajtása, illetve az Eszterházy Károly Egyetem fenntartóváltásával összefüggő többlettámogatás biztosítása.

A **XX. EMMI** fejezet működési költségvetésében a XX/2/3. **Szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti feladatellátás és irányítás intézményei** alcím 1. Működési költségvetés előirányzat-csoport 9. Egyéb működési kiadások kiemelt előirányzatról 0,03 Mrd Ft fejezeten belül kerül átcsoportosításra a XX/20/19/2. Egyéb szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások sajátos finanszírozása kiadási előirányzatra. A szociális és gyermekvédelmi ellátások biztosítása egyes esetekben a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és nem állami fenntartók közötti visszatérő ellátási szerződéssel valósul meg. A módosítás rendezi ezen fenntartók esetében is a minimálbér és garantált bérminimum emeléséből adódó többletköltséghez nyújtott támogatás forrásának biztosítását.

A XX/20/2/4. **Hit- és erkölcsoktatás és tankönyvtámogatás** kormányzati engedéllyel túlléphető felülről nyitott működési kiadási előirányzata 6,0 Mrd Ft-tal növekszik. A módosítás egyrészt az állami iskolákban megtartott hit- és erkölcsoktatás óraszám mellett az egyházi iskolákban jelentkező hittanórák fedezetét is biztosítja, másrészt az egyházi fenntartású iskolákban a más felekezethez tartozók hittanoktatását ellátó egyházak finanszírozását is rendezi.

A **XXXIII. Magyar Tudományos Akadémia** fejezet előirányzatai a módosító javaslat szerint 7,35 Mrd Ft-tal növekednek. Az előirányzat módosítás a fejezet 1. Címén belül a felhalmozási kiadási előirányzatot 0,05 Mrd Ft-tal, a működési kiadási előirányzatot 2,0 Mrd Ft-tal, a 2/1/9. Kiemelt előirányzaton a működési kiadási előirányzatot 1,1 Mrd Ft-tal, a 6/2/3/6. Működési kiadási előirányzatot 4,0 Mrd Ft-tal, a felhalmozási kiadási előirányzatot 0,2 Mrd Ft-tal növeli. Az előirányzat módosítással párhuzamosan a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, 32/1/11. Egyéb vegyes kiadások előirányzata 7,35 Mrd Ft-tal csökken.

A **XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet** XLII/35/2/9. jogcímen az Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap támogatására szolgáló **Kiadások támogatására pénzeszköztámadás** 280,7 Mrd Ft-os előirányzata 0,1 Mrd Ft-tal növekszik. A módosítás a tisztviselői mentőállomás esetkocsijának működéséhez szükséges személyi jellegű kiadások támogatását biztosítja.

A **XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások** fejezeten belül az MNV Zrt.<sup>16</sup> rábízott vagyonával kapcsolatos kiadások körében a XXXIII/1/2/3/9. **Egyéb vagyongazdálkodási kiadások** jogcímen tervezett kiadási előirányzat 4,9 Mrd Ft-ról 5,4 Mrd Ft-ra, 0,5 Mrd Ft-tal növekszik. A módosítás megteremti az összhangot az egyes otthonteremtési állami feladatok karitatív szervezetek általi átvállalásáról szóló törvényjavaslatban foglalt rendelkezéssel, amely alapján az állam térítést nyújt, tekintettel arra, hogy a Nemzeti Eszközkezelő Programban érintett ingatlanok részletvevőivel szemben az állami követeléskezelési feladatok egy részét karitatív jellegű szervezet veszi át.

A **XLVII. Gazdaság-újraindítási alap** XLVII/2/1/1. **Magyar Falu Program** 2022. évre tervezett 93,0 Mrd Ft összegű kiadási előirányzata összegében nem módosul, 47,0 Mrd Ft összegű átcsoportosítás történik a működési kiadás és a felhalmozási kiadás között.

A XLVII/2/9/1. **Turisztikai fejlesztési célelőirányzat** jogcímcsoport 2022. évre tervezett 91,4 Mrd Ft összegű kiadási előirányzata 41,0 Mrd Ft-tal 132,4 Mrd Ft-ra módosul. A 2022. évi kiadási előirányzat módosításának oka, hogy a gazdaság újraindítás fontos ágazata a turizmus, melynek megerősítéséhez további források szükségesek.

A **LXXII. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap** fejezet költségvetése a LXXII/1/1/6/10. **Kiadások támogatására tervezett pénzeszközátvétel, egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos költségvetési hozzájárulás** működési bevételei 0,1 Mrd Ft-tal kerül megemelésre, amely kapcsolódik a XLII. fejezetben megjelenő pénzeszközátadás módosításához.

Az ÁSZ által korábban azonosított kockázatok nem módosulnak, a bekövetkezett változások miatt a költségvetési kockázatok a 2021. május 4-én benyújtott költségvetési törvényjavaslatához képest nem merülnek fel.

## 4. A hiány tervezett alakulása, a tartalékok szerepe a gazdálkodás biztonságának megteremtésében

### 4.1. A hiány alakulása

A módosító javaslatok alapján az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi hiánya – a 2021. május 4-én benyújtott költségvetési törvényjavaslattal egyezően – változatlan értékben, 3152,7 Mrd Ft-ban kerül megállapításra a költségvetési törvényjavaslat zárószavazás előtti változatában. A 2022. évi Kvtv. javaslatban 2022-re a Kormány az államháztartás egészének pénzforgalmi egyenlegére 5,9%-os GDP arányos hiányt (3309,1 Mrd Ft) tervez továbbra is. Ebből 5,6% (3152,7 Mrd Ft) a központi alrendszer és 0,3% (156,4 Mrd Ft) az önkormányzati alrendszer hiánya.

A 2022. évi Kvtv. javaslat szerint a központi alrendszer tervezett pénzforgalmi hiányából a hazai felhalmozási költségvetés 2514,8 Mrd Ft-os, az európai uniós fejlesztési költségvetés 637,9 Mrd Ft-os hiányt okoz. A működési költségvetés egyenlege a 2022. évi költségvetésben továbbra is nullszaldós a korábbi évekhez hasonlóan.

A Költségvetési Bizottság 2021. június 3-án kelt T/16118/1170. irományszámú költségvetési törvényjavaslatot érintő Összegző módosító javaslata hatását a működési és a felhalmozási költségvetésre, valamint a pénzforgalmi egyenlegre a 2. számú táblázat mutatja be.

2. számú táblázat

| A MÓDOSÍTÓ JAVASLATOK HATÁSA A 2022. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSRE |                                 |
|--|---------------------------------|
| Megnevezés   | Változás<br>(Adatok Mrd Ft-ban) |
| Hazai működési kiadások  | -63,4                           |
| Hazai működési bevételek   | -63,4                           |
| Hazai felhalmozási kiadások                                      | +104,6                          |
| Hazai felhalmozási bevételek                                     | +104,6                          |
| Európai uniós fejlesztési kiadások                               | 0,0                             |
| Európai uniós fejlesztési bevételek                              | 0,0                             |
| <b>Főösszeg változása összesen</b>                               | <b>+41,2</b>                    |

*Forrás: A Költségvetési Bizottság módosító javaslata és a zárószavazásra beterjesztett törvényjavaslat alapján ÁSZ szerkesztés*

A kormányzati szektorra vonatkozó európai uniós módszertan szerinti hiány változatlanul a GDP 5,9%-a. A kormányzati szektor 3,0%-ot meghaladó hiánya vonatkozásában az EU-s kezdeményezések azt vetítik előre, hogy az általános mentesítési rendelkezés alkalmazása a 2022. évben is érvényben marad. A hiány tervezett összegére vonatkozóan a Gst. 3/A. § (2) bekezdés b) pontjának előírását – mely szerint a kormányzati szektor egyenlegének hiánya ne haladja meg a GDP 3%-át – a 27/2021. (I.29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt nem kell alkalmazni, figyelemmel a Kormány – Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében a veszélyhelyzet, mint különleges jogrend idejére biztosított – eredeti jogalkotói hatáskörében hozott 196/2021. (VI. 28.) Korm. rendelete<sup>17</sup> 1. §-ában foglaltakra.

A Kormány az Áht. 22. § (3) bekezdés d) pontja előírását betartva a 2022. évi Kvtv. javaslat indokolásában ismertette a kormányzati szektor Gst. 1. § e) pontja szerinti egyenlegét, valamint a Gst. 1. § e) pontja szerinti strukturális egyenleget. A kormányzati szektor egyenlegének mértékére vonatkozóan a Gst. 3/A § (2) bekezdés a) pontjának előírását – mely szerint a kormányzati szektor egyenlegének meghatározása összhangban legyen a középtávú költségvetési cél elérésével – a 27/2021. (I.29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt nem kell alkalmazni, figyelemmel a Kormány – Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében a veszélyhelyzet, mint különleges jogrend idejére biztosított – eredeti jogalkotói hatáskörében hozott 196/2021. (VI. 28.) Korm. rendelete 1. §-ában foglaltakra.

## 4.2. A központi tartalékok alakulása

Az Országgyűlés elé 2021. május 4-én beterjesztett 2022. évi Kvtv. javaslatban a központi tartalék előirányzatok – Rendkívüli kormányzati intézkedések, a Gazdaság-újraindítási programok és a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka – összege 233,0 Mrd Ft volt.

A Költségvetési Bizottság T/16118/1170. számú Összegző módosító javaslata a központi tartalékok 2022. évi előirányzatát nem érinti.

A központi tartalékokat nem érintve, a Költségvetési Bizottság T/16118/1170. számú Összegző módosító javaslata a XV. Pénzügyminisztérium fejezet működési költségvetése a XV/26/2/3. Céltartalékok felülről nyitott előirányzatát 12,3 Mrd Ft-tal megemeli. Az emelés célja a modellváltó felsőoktatási intézmények bérfejlesztéséhez szükséges kiegészítő forrás biztosítása 8,1 Mrd Ft összegben. Emellett a deviza-illetményalap, a lakhatási és vegyes költségtérítés alap növeléséhez kapcsolódóan szintén megemelésre kerül a Céltartalék összege 4,2 Mrd Ft-tal, mely biztosítja a külképviseleteken és Magyarország Európai Unió melletti állandó képviseleten dolgozók bérrendezését, mely évközben a tényleges létszám alapján kerül felmérésre és átcsoportosításra az intézmények részére.

A további központi tartalékként megtervezett Gazdaság-újraindítási Alap és a Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezetben belül a Beruházási Előkészítési Alap és Beruházási Alap, valamint a Brexit Alkalmazkodási Tartalék előirányzatok összegei nem változnak.

## 5. Az államadósság és az államadósság-mutató tervezett alakulása

A költségvetési törvényjavaslatához benyújtott módosító javaslatok nem befolyásolják az államadósság-mutató alakulását, illetve az államadósság-szabály teljesülését. A költségvetési törvényjavaslat makrogazdasági prognózisa szerint a költségvetési évre előre jelzett reálnövekedési ütem a GDP esetében 5,2%, az infláció esetében 3,0%.

A költségvetési törvényjavaslat zárószavazás előtti változata szerint a konszolidált államadósság 2021. december 31-re tervezett értéke 41 223,1 Mrd Ft, 2022. december 31-re tervezett értéke 44 713,7 Mrd Ft. A GDP várható értéke a 2021. évben 51 616,9 Mrd Ft, a 2022. évben 56 360,6 Mrd Ft. A Gst. 2. §-a szerint számított államadósság-mutató alapján a 2022. évben – a GDP arányos államadósság 0,6 százalékpontos csökkenése mellett – a nominális államadósság 8,5%-os növekedésével számol a törvényjavaslat.

A költségvetési törvényjavaslat zárószavazás előtti változata szerint az államadósság-mutató 2021. december 31-re tervezett értéke 79,9%, míg a 2022. év utolsó napjára várható mértéke 79,3%. Az államadósság-mutató tervezett 0,6 százalékpontos csökkenésével teljesül az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében foglalt

előírás. Megfelel továbbá a Gst. 4. § (2a) bekezdése előírásának, amely szerint a költségvetési törvényben az államadósság-mutató értékét oly módon kell meghatározni, hogy annak a viszonyítási évhez (2021. év) figyelembe vett csökkenése – az államadósság csökkentésre vonatkozó európai uniós szabályok érvényesítése mellett – legalább 0,1 százalékpontot érjen el.

A 2021. évi államadósság-mutató a 2021. év utolsó napján várható államadósság és bruttó hazai termék, illetve a 2022. évi államadósság-mutató a 2022. év utolsó napján várható államadósság, valamint bruttó hazai termék alapján került számbavételre. A 2022. évre tervezett államadósság-mutató értéke a 2020-ban egyszeri növekedést produkáló arányhoz képest az Alaptörvényben rögzített államadósság-szabályt teljesítve csökkenő trendet követ.

Az államadósság-kezelés implicit tartaléka a 2022. év vonatkozásában szűk mozgásteret enged. Az ÁSZ számítása szerint az államadósság-szabály akkor nem teljesülne, ha az államadósság – a tervezett GDP növekedés mellett – további, 262,1 Mrd Ft-ot meghaladó mértékben növekedne, vagy pedig a nominális GDP növekedési üteme – a tervezett államadósság mellett – 0,7%-ot meghaladó mértékben alacsonyabb lenne a tervezett értékénél.

## 1. SZÁMÚ MELLÉKLET: SZÁMSZERŰSÍTETT KOCKÁZATOK ÉS TARTALÉKOK

Az ÁSZ Véleményben és a zárószavazásra beterjesztett törvényjavaslatban azonosított számszerűsített kockázatok, továbbá a kockázatok kezelésére rendelkezésre álló központi tartalékok alakulása

| A 2021. május 4-én beterjesztett, valamint 2021. június 15-ei zárószavazás előtti<br>2022. évi központi költségvetési törvényjavaslat |  |  |                       |
|---|--|--|-----------------------|
| Kockázatos előirányzatok  |  | Központi tartalékok alakulása  |                       |
| Előirányzatok megnevezése   | Azonosított kockázat összege<br>(Mrd Ft) | Központi tartalék megnevezése  | 2022. évi előirányzat |
| <b>Bevételi előirányzat</b>   |  |  |                       |
| XLII/1/1. Társasági adó   | 98,0                                     |  |                       |
| <b>Bevételi előirányzatok kockázata összesen:</b>   | <b>98,0</b>                              |  |                       |
| <b>Kiadási előirányzat</b>  |  | <b>Kiadási előirányzat</b>   |                       |
|   |  | XXII/21/4/1. Rendkívüli kormányzati intézkedések (RKI)                   | 145,0                 |
|   |  | XLVII/1/1/1. Gazdaság-újraindítási programok (Gazdaságvédelmi programok) | 68,0                  |
|   |  | LXXII/2/1. JEVA - Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka            | 20,0                  |
| <b>Kiadási előirányzatok kockázata összesen</b>   | <b>0,0</b>                               |  |                       |
| <b>Kockázatok összesen</b>  | <b>98,0</b>                              | <b>Központi tartalékok összesen</b>                                      | <b>233,0</b>          |



## 2. SZÁMÚ MELLÉKLET: RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

|   |  |
|---|--|
| <sup>1</sup> 2022. évi Kvtv. javaslat                       | Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat   |
| <sup>2</sup> ÁSZ  | Állami Számvevőszék  |
| <sup>3</sup> 2022. évi Kvtv. javaslatról készített Vélemény | Jelentés – Vélemény a 2022. évi költségvetésről - Vélemény Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról (EL-3185-248/2021)  |
| <sup>4</sup> Alaptörvény                                    | Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)  |
| <sup>5</sup> Gst.   | 2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról  |
| <sup>6</sup> T/16210. számú Megalapozó törvényjavaslat      | T/16210. számú törvényjavaslat Magyarország 2022. évi központi költségvetésének megalapozásáról  |
| <sup>7</sup> T/16208. számú Adócsomag törvényjavaslat       | T/16208. számú törvényjavaslat egyes adótörvények módosításáról  |
| <sup>8</sup> KT   | Költségvetési Tanács   |
| <sup>9</sup> GDP  | Bruttó Hazai Termék (Gross Domestic Product)   |
| <sup>10</sup> Áht.  | 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról   |
| <sup>11</sup> 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet              | 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről   |
| <sup>12</sup> eredeti jogalkotói hatáskör                   | A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat. (Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdés) |
| <sup>13</sup> 643/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet           | 643/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt az államháztartásra vonatkozó szabályoktól eltérő rendelkezésekről  |
| <sup>14</sup> kriptoeszköz                                  | kriptoeszköznek minősül az érték vagy jogok digitális megjelenítője, amely megosztott főkönyvi technológia vagy hasonló technológia alkalmazásával elektronikusan átruházható és tárolható   |
| <sup>15</sup> CSOK  | Családi Otthonteremtési Kedvezmény   |
| <sup>16</sup> MNV Zrt.                                      | Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.   |
| <sup>17</sup> 196/2021. (VI. 28.) Korm. rendelet            | 196/2021. (VI. 28.) Korm. rendelet a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény egyes szabályainak veszélyhelyzet ideje alatti eltérő alkalmazásáról  |



ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

**TEL:** +36 1 484 9100

**email:** [szamvevoszek@asz.hu](mailto:szamvevoszek@asz.hu)

**web:** [www.asz.hu](http://www.asz.hu) | [www.aszhirportal.hu](http://www.aszhirportal.hu)